

**АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ
ВИНЕР - ВИЕНА ИНШУРЕНС ГРУП СКОПЈЕ**

ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ НА УСЛОВИ
ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ПРАТКИ ПО ГЕНЕРАЛНА ПОЛИСА

Декември 2012 година

УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ПРАТКИ ПО ГЕНЕРАЛНА ПОЛИСА

Предмет на осигурување

Член 1

Предмет на осигурување по оваа полиса се сите пратки на предмети што се пренесуваат со раце или животни, или се превезуваат со сопствени или туѓи превозни средства на ризик на осигуреникот.

Осигурувањето се однесува и на штети на стоки во превоз на обртни непарични средства на осигуреникот кои се пренесуваат или превезуваат помеѓу погоните на осигуреникот под услов нивната вредност да влезе во основицата за пресметување на премијата.

Под погон во смисла на овие услови за осигурување се смета:

-превоз или пренос на стоки и предмети од складиштата на осигуреникот во продавниците - односно помеѓу производните единици.

Ако посебно се договори и означи во полисата за осигурување, предмет на осигурување може да бидат и пратки на стоки кои не се фактурираат, како на пример, повратна амбалажа, стоки за консигнација или комисион, повратни стоки, интерен превоз и сл.

Член 2

Предмет на осигурување во овие услови не се:

- 1) стоки во меѓународен превоз. Под меѓународен превоз се подразбира превоз на предмети со меѓународен товарен документ, како и превоз од место или во место кое се наоѓа вон границите на РМ;
- 2) стока или предмети кои се превезуваат или пренесуваат во кругот на еден или повеќе погони кои претставуваат една просторна целина;
- 3) стока или предмети чија вредност не е влезена во основицата за пресметување на премијата;
- 4) уметнички и музејски предмети, нумизматички и филателистички збирки, пари и хартии од вредност, драгоцености од благородни метали и минерали, реткости (раритети) кои како уникати имаат голема вредност;
- 5) патнички багаж, моистри, колекции и сл.;
- 6) самозапаливи и самоексплозивни стоки и материјали;
- 7) стока за саеми и изложби;
- 8) предмети во сопственост на трети лица;
- 9) предмети кои во јавниот превоз го минуваат одредениот габарит, освен ако минувањето на тежината и/или обликот и/или димензијата не е во директна врска со штетниот настан;
- 10) амбалажа која посебно не е фактурирана, цистерни, буриња за транспорт, контејнери, боци за плин и слично;
- 11) отпрема на веќе оштетена стока;
- 12) основни средства во и вон употреба.

Предмети наведени во претходниот став од 1) до 12) Друштвото за осигурување може со договор и одредување на посебни услови и премиски стапки да ги прими во осигурување.

Осигурени ризици Член 3

Заедницата се обврзува на осигуреникот да му надомести физички губиток или оштетување на осигурените предмети од претходните членови поради:

- 1) сообраќајна незгода на превозното средство;
- 2) пожар или експлозија од вонредни надворешни причини;
- 3) елементарна непогода;
- 4) покиснување, ако пратката е превезувана со покриени превозни средства и здрави церади;
- 5) кражби (делумна или тотална);
- 6) неиспорака на целата пратка;
- 7) оштетување на осигурените пратки - стоки за време при натовар, транспорт, истовар и претовар;
- 8) оштетување на амбалажата (кинење на амбалажата со растурање или истекување на содржината);
- 9) допир со друга стока.

Со посебен договор можат да бидат осигурени ствари при превоз според ризиците наведени во осигурителното покритие од став 1 на овој член и од следните специјални транспортни ризици:

- смрзнување, одмрзнување и стврднување;
- загревање, потење, впалување и расипување;
- самозапалување и експлозија;
- оштетување на етикети;
- надувување на конзерви;
- угинување, кршење на нозе и принудно колење на крупен и ситен добиток и дивеч;
- угинување на риба, пердувести животни, дивеч, пилиња со старост од 5 до 20 дена, жаби, полжави, ракови, остриги и пчели;
- природно кршење, кало и сл. како својство на стоката;
- предмети тешки преку 20 тони;
- р'ѓа, оксидација и корозија;
- зголемена опасност поради пречекорување на обликот и димензијата (габаритот);
- природно вриење;
- кршење на внатрешна електроника;
- пер аџ (превоз на сопствени тркала)
- течење на масло кај трансформатори.

Наведените специјални транспортни ризици Друштвото ги осигурува врз основа на специјални услови и со доплатак на премија.

Со ова осигурување Друштвото ги покрива трошоците, загубите и другите штети, предизвикани со разумен обид да се отстрани непосредната опасност од настанување на осигуран случај, како и со обид да се ограничи неговата штетна последица, па и тогаш ако тие обиди останале без успех, но под услов овие трошоци и други штети да бидат во непосредна врска со осигурените случаи покриени со тоа осигурување. Друштвото за осигурување го признава овој надоместок и тогаш кога заедно со надоместокот на штета од осигурениот случај покриени со осигурувањето, ја минува сумата на осигурување и/или максималното покритие на Друштвото за осигурување, утврдена со табелата за максимален самопридржај по пратка.

Осигуреникот може да го осигура сопствениот интерес, но најмногу до 20%.

Утврденото максималното покритие по пратка ќе се применува според табелата за максимален самопридржај. За поголемо покритие потребно е посебно договарање и согласност.

Ризици кои не се опфатени со осигурување

Член 4

По оваа полиса Друштвото не ги осигурува и не е во обврска на осигуреникот да му надомести губиток, оштетување или трошоци настанати поради:

- лоша намера или груб пропуст на осигурениковите возачи кои постапиле спротивно на упатствата од осигуреникот, освен штети направени од превозници, шпедитери, складиштери и сл.;
- дејство на атмосферски врнежи или вода настанато за време на превозот или преносот поради недоволно заштитени или незаштитени превозни средства (непокриени или запрежни коли, отворени вагони, на палуба на брод, отворени шлепови и сл.);
- вообичаен губиток за тој вид на стока во текот на превозот, ако посебно не е осигурен;
- природно својство или мана на стоките како што се р'ѓа, кало, нормално кршење на лесно кршливи стоки, а доколку посебно се договори и: расипување, смрзнување, затоплување, потење, стврдување, надувување на конзерви, оштетување на етикети, кршење на нозе, угинување и присилно колење и убивање на диви животни, дивеч и живина, кршење на внатрешни органи кај електроника, скриени мани, кршење на трансформатори, течење на масло, кршење и оштетување на предмети тешки преку 20 тони, доколку не се како последица на сообраќајна незгода, пожар или експлозија;
- превоз со несоодветни превозни средства или амбалажа;
- несоодветно и неправилно пакување, неправилно утоварување или недоволно заштитени стоки дадени на превозното средство;
- пропусти на осигуреникот - испорачателот или приемачот, односно неговите работници или лица за кои што тие се одговорни;
- превоз на стока во несоодветни превозни средства подложна на оштетување поради влијанието на снег, мраз, топлина, кои според годишното време и временските прилики можат да се остварат, освен ако возилото останало дефект за време на превозот;
- пропуштање да се дадат изрични упатства на превозникот или возачот во врска со брзината на превозот која ја бара природното својство на стоката;
- пропуштање на посебни мерки во врска со превоз на предмети кои во јавниот превоз го минуваат пропишаниот габарит, освен ако минувањето на тежината или димензијата не се во непосредна врска со настанувањето на штетниот настан, инаку покриен со осигурувањето спрема условите во полисата;
- неправилна или неточна декларација на стоката.

Друштвото не надополнува штета за цистерни и буриња за транспорт кои се составен дел на возилото, ако за истите посебно не се договори.

Траење на осигурувањето

Член 5

Според овие Услови, пратките се покриени со осигурување од моментот кога ќе го минат прагот на складот, односно од моментот на товарот и трае додека стоката на одредено место не го мине прагот на складот на примачот, односно до завршување на истоварот, ако истоварот се врши во складот на примачот.

Пратките се осигурени на превозното средство најмногу 24 часа по завршување на натоварување на превозното средство во местото на отпраќање, ако возилото уште не тргнало на пат, како и евентуални прекини за време на патувањето и мирување под услови превозното средство да е под контрола во затворен простор, но најмногу 14 дена.

Рокот од 24 часа не тече во недела, државен и национален празник.

Овие рокови не важат за лесно расиплива стока и живи животни.

Ако осигуреникот ја доставува стоката до домот каде што живее купувачот на стоката, а тоа е договорено во “Посебните услови”, со ова осигурување се надоместуваат и штетите кои ќе настанат во текот на превозот до местото до кое продавачот превзел обврска да ја достави стоката.

Сума на осигурување

Член 6

Сумата на осигурување на пратките е нивната фактурна вредност зголемена со трошоците за превоз, а за сите други нивната пазарна вредност.

Пазарната вредност се утврдува според цената во времето и местото на отпрема.

За пратките - непарични обртни средства под осигурена парична вредност се подразбира нивната книговодствена вредност.

Пратките со поголема вредност од лимитот утврден со генерална полиса, осигуреникот е должен да ги пријави во осигурување пред започнување на превозот.

Во таков случај осигурувачот има право да одреди посебни услови и премија на осигурување или да издаде поединечна полиса.

Пресметка на премија

Член 7

Осигуреникот е должен до 15-от ден во месецот по изминување на рокот договорен со генералната полиса да му достави на осигурувачот податоци во писмена форма за пресметување на премија за осигурување или по негово барање да му ги даде на увид периодичните пресметки и годишната сметка.

Основица за пресметување на премија согласно член 1, 2 и 3 на овие Услови може да биде:

1. збирот на вредностите на сите набавени и продадени стоки и предмети,
2. збирот на вредностите на сите пратки што се превозуваат на ризик на осигуреникот и за кои осигуреникот води соодветна евиденција,
3. вредноста на сите набавени стоки и предмети,
4. вредноста на сите продадени стоки и предмети,
5. вредноста на прометот на посебно договорените ризици.

Премијата за осигурување се пресметува и плаќа однапред (тримесечно, полугодишно или годишно). Основот за пресметка на премија се утврдува врз база на извршувањето на прометот во изминатиот квартал или договорен период.

Конечна пресметка на премијата се прави по завршувањето на деловната година според податоците од годишната сметка на осигуреникот.

Премијата се плаќа во законски рок, т.е. 15 дена по приемот на фактурата со пресметката на премија, во спротивно осигурувачот има право да пресмета законска камата.

Осигурувачот има право да врши увид во деловните книги и евиденција на осигуреникот со цел да се увери во вистинитоста на дадените податоци потребни за пресметување на премијата.

Овие податоци осигурувачот е должен да ги чува како деловна тајна.

Осигуреникот е должен на осигурувачот да му дава точни податоци за остварениот промет и да му овозможи непосредно земање на податоци од периодичните пресметки и годишната сметка.

Обврски на осигуреникот

Член 8

Осигуреникот е должен во случај на штета да ги преземе следните дејствија:

1. Веднаш, а најдоцна во рок од 3 дена, на најбрз можен начин (телефон, телекс, телефакс) да го извести осигурувачот за штетниот настан и истото писмено да го потврди;
2. Видливите оштетувања да ги констатира веднаш со записник при приемот на пратката во присуство на превозникот и осигурувачот или по потреба да ангажира стручни лица од други организации, судски вештаци или контролни куќи;
3. Оштетените предмети да ги смести во соодветни простории во зависност од пратката, а ако се работи за лесно расиплива стока веднаш да организира продажба во согласност со осигурувачот;
4. Самостојно да врши извид на штети до 100 ЕУР со интерен записник кој може да го провери осигурувачот;
5. Ако се работи за поправка на оштетени машини и слични стоки преку систем на понуда да обезбеди најповолни услови;
6. Да преземе мерки за смалување на штетата и да го зачува регресното право на осигурувачот спрема одговорните причинители на штетата;
7. Да ги преземе оштетените предмети;
8. Да ги почитува упатствата на осигурувачот;
9. Да дава ажурни и точни податоци за остварениот промет што е предмет на осигурување.

Корекција на премиските стапки и учество

Член 9

Осигуреникот има право на смалување и обврска за зголемување на премиските стапки во зависност од остварените технички резултати во изминатите три години, а спрема Табелата за корекции наведена во Општите одредби од Тарифата за домашен транспорт.

Висина на штета

Член 10

1. Во случај на делумно или целосно уништување на пратката, осигурувачот има обврска да ја надомести штетата, во висина на осигурената вредност или на делот на осигурената вредност.
2. Во случај трошоците за поправка да ја достигнат или надминат осигурената вредност на пратката, надоместокот на осигурувачот ќе биде во висина на осигурената вредност, намалена за отстапените остатоци.
3. Кај делумно оштетување на пратката, осигурувачот ја надоместува штетата во висина на трошоците за поправка, но најмногу до осигурената сума, при што го надоместува и сразмерниот дел на трошоците на делот на осигурената стока (трошоците за превоз, монтажа, претовар и сл.).
4. Во случај на делумно оштетување на осигурените предмети, осигурувачот ја надоместува штетата врз основа записник за извид и процена на штетата, при што ја констатира вредноста на осигурениот предмет пред и по штетата.

На основа разликата меѓу овие две вредности, осигурувачот го утврдува процентот и висината на штетата.

5. Ако осигуреникот би бил принуден да ја продаде оштетената пратка или остатоците со цел да се избегне целосно уништување, или продажбата ја извршил во согласност со осигурувачот, има обврска на осигурувачот да му го поврати износот помеѓу осигурената вредност и остварената вредност при продажбата.

Максималната обврска на осигурувачот е осигурената сума, а штетите се исплаќаат во денари.

Исплата на штета

Член 11

За остварување на правото на надомест на штета осигуреникот е должен на осигурувачот да му приложи фоказни документи за настаната штета и тоа :

1. Доколку превозот се врши со сопствени возила :

- Барање за надомест на штета
- Доказ за осигурување – полиса за осигурување со во целост платена премија
- Испратница (фактура) која се однесува на стоката која бил предмет на транспорт со уредно наведен датум и место на тргнување и релација на превозот за докажување на сопственоста или евентуалната поврзаност на осигуреникот со стоката
- M1 и M2 (КОПИЈА) од возачот на возилото за докажување дека истиот е уредно вработен кај осигуреникот
- Собракајна дозвола (КОПИЈА) од возилото за докажување дека возилото е во сопственост на осигуреникот кое исто така мора да биде означено дека се користи за ЗА ПРЕВОЗ ЗА СОПСТВЕНИ ПОТРЕБИ
- Уредно пополнет патен налог
- Записник за Штета
- Записник од орган на полиција ако се работи за штета од сообраќајна незгода и кражба

2. Доколку превозот се врши со превозник до лиценца за домашен јавен превоз на стоки:

- Барање за надомест на штета
- Доказ за осигурување - полиса за осигурување со во целост платена премија
- Испратница (фактура) која се однесува на стоката која бил предмет на транспорт со уредно наведен датум и место на тргнување и релација на превозот за докажување на сопственоста или евентуалната поврзаност на осигуреникот со стоката
- Извод од лиценца (КОПИЈА) на превозникот
- Уредно пополнет патен налог
- Домашен Товарен Лист
- Записник за Штета
- Записник од орган на полиција ако се работи за штета од сообраќајна незгода и кражба

Доставените документи треба да се во оригинал освен оние каде е наведено дека е потребно да се достави КОПИЈА.

Осигурувачот е должен комплетираното побарување да го реши и исплати во законски рок т.е 15 дена по овој рок осигуреникот има право на законска камата.

За поголеми штети каде може да се согледа висината и основот осигуреникот може да побара аванс најмногу 50% од проценетата штета.

По исплата на штетата сите права од одговорниот за штетата до висина на исплатената штета осигуреникот веднаш со цесија ќе ги пренесе на осигурувачот

Ако поради вина на осигуреникот преминот на правото на осигурувачот во целост или делумно е оневозможено, осигурувачот во соодветниот износ е ослободен од своите обврски спрема осигуреникот.

Регресно право Член 12

По исплатата на штетата сите права од одговорниот за штетата до висина на исплатената оштета, осигуреникот веднаш со цесија му ги пренесува на осигурувачот.

Ако поради вина на осигуреникот преминот на правото на осигурувачот во целост или делумно е оневозможено, осигурувачот во соодветниот износ е ослободен од своите обврски спрема осигуреникот.

Член 13

Траење и отказ на осигурувањето

Осигурувањето по овие услови е склучено на неодредено време, со тоа што секоја од договорните странки може да го откаже со препорачано писмо со отказан рок од три месеци.

Овие услови се применуваат од март 2011 година.

Член 14

Постапка по приговор

Во случај осигурувачот и осигуреникот да не се согласат по однос на обемот и висината на штетата, осигуреникот има право на приговор во рок од 8 дена од приемот на писменото известување од осигурувачот, до Второстепената комисија за решавање на штети по приговор, која е должна во рок од 30 дена да одговори по приговорот.

Постапка по жалба

Договорувачот, односно осигуреникот однос на работењето на Друштвото има право на жалба до Агенцијата за супервизија на осигурување како орган надлежен орган за супервизија на друштвата за осигурување.

Решавање на спорови

Евентуалните спорови кои би произлегле од договорот за осигурување, договорните страни ќе ги решаваат спогодбено, а доколку до спогодба не дојде надлежен е Основен суд Скопје 2 Скопје.